Sofinancira Evropska unija

LIFE22-NAT-SI-LIFE OrnamentalIAS – 101107725

NATURA 2000

LIFE OrnamentalIAS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

ZRSVN

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
DIREKCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VODE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD CELJE

Notranjski park

Arboretum VOLČJI POTOK

RAZVOJNA AGENCIJA SORA d.o.o.

simbio v simbiozi z okoljem

ZELENI PRSTEN Zagrebačke županije

LIFE OrnamentalIAS

Sofinancira Evropska unija

LIFE22-NAT-SI-LIFE OrnamentalIAS – 101107725

NATURA 2000

OD IDEJE DO PROJEKTA

Life Ornamental IAS

Preprečevanje in obvladovanje škodljivih vplivov okrasnih invazivnih tujerodnih rastlin na naravo

LIFE Informativni dan, 10. 11. 2026

Sonja Rozman, ZRSVN

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

ZRSVN

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
DIREKCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VODE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD CELJE

Notranjski park

Arboretum VOLČJI POTOK

RAZVOJNA AGENCIJA SORA d.o.o.

simbio v simbiozi z okoljem

ZELENI PRSTEN Zagrebačke županije

LIFE OrnamentalIAS – Načrtovanje projekta

Problem → **Grožnja**

Širjenje **tujerodnih okrasnih rastlin** v naravo

Cilji → **Cilji LIFE razpisa**

- **Izvajanje Uredbe (EU) o invazivnih tujerodnih vrstah**
- Doseganje ciljev Direktive o habitatih
- Doseganje ciljev Strategije EU o biotski raznovrstnosti 2030

Pot → **Aktivnosti**

LIFE OrnamentalIAS – Grožnje

- Med invazivnimi tujerodnimi vrstami rastlin (ITR) je cca 80% rastlin, ki so (bile) vnesene namerno kot okrasne rastline
- ITR se iz urbanih območij širijo v naravno okolje
- ITR ogrožajo biodiverziteto, tudi vrste, habitate in habitatne tipe, pomembne za EU – po Direktivi o habitatih

LIFE OrnamentalIAS – Cilji

Izvajanje Uredbe (EU) o invazivnih tujerodnih vrstah

- Vrste, ki zadevajo Unijo po Uredbi (EU) 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst

- Druge ITR, ki negativno vplivajo na stanje vrst in habitatov, ki so pomembne za EU

Doseganje ciljev Direktive o habitatih

- Izbor pilotnih območij:
  - Območja Natura 2000 (prednostno vrste in HT, ki so v slabem stanju s trendom upadanja (U2-)
  - Območja, ki vplivajo na območja Natura 2000
  - Zavarovano območje s habitatnimi tipi, ki so pomembne za EU

Doseganje ciljev Strategije EU o biotski raznovrstnosti 2030

- Zdravje in odpornost gozdov

- Opraševalci

LIFE OrnamentalIAS – Konkretni cilji

Izvajanje Uredbe (EU) o invazivnih tujerodnih vrstah

- Obvladovanje **prednostnih poti vnosa in širjenja ITV** – 2 od treh v Akcijskem načrtu za obravnavanje prednostnih poti vnosa in širjenja ITV, ki zadevajo Unijo (2022 – 2027)

  - <u>Spontano širjenje</u>
    - Nadgradnja in izvajanje ZOHO na vodnih in priobalnih zemljiščih in kmetijskih zemljiščih
    - Preprečevanje širjenja ITR iz urbanih površin – spontano in z zelenim odrezom; razvoj sistema za ustrezno ravnanje z ostanki ITR
    - Obvladovanje ITR, ki se širijo spontano iz obstoječih populacij in ogrožajo vrste in HT
    - Obvladovanje močno razširjenih vrst, ki zadevajo Unijo;

  - <u>Hortikultura</u>
    - Preventivno delovanje:
      - Preprečevanja vnosa novih ITV v naravo (z urbanih površin in z zelenim odrezom)
      - Razvoj seznamov invazivnosti okrasnih rastlin, zamenjave, navodila, ozaveščanje, sodelovanje, povezovanje …

LIFE OrnamentalIAS – Konkretni cilji

Doseganje ciljev Direktive o habitatih

- Izboljšanje stanja vrst, habitatov in habitatnih tipov z obvladovanjem ITR in renaturacijo na izbranih območjih (Natura 2000 in območja vpliva nanje ter zavarovana območja)
- Obvladovanje ITR, ki se širijo spontano iz obstoječih populacij in ogrožajo vrste
- Varstvo vrst, habitatov in habitatnih tipov pred ITV s preprečevanjem širjenja ITR z urbanih površin – spontano in z zelenim odrezom

Doseganje ciljev Strategije EU o biotski raznovrstnosti 2030

- Zdravje in odpornost gozdov
  - Gozdni habitatni tipi
- Opraševalci
  - Določitev medovitosti v semenskih mešanicah in priporočene vrste

Grožnje – vzroki

- Uporaba, gojenje in prodaja okrasnih rastlin, ki imajo lastnosti ITR, in njihovo spontano širjenje v naravo
- Neustrezno ravnanje z zelenim odrezom
- Nedelujoč sistem zgodnjega odkrivanja in hitrega odzivanja (ZOHO) ITR, predvsem na kmetijskih površinah in ob vodah
- Pomanjkljivo obvladovanje ITR v naravi, v povezavi z različnimi sektorji
- Prenizki stopnji ozaveščenosti javnosti in povezanosti sektorjev

LIFE OrnamentalIAS – Partnerstvo

- **Izhodišče:**
  - Pripomorejo k doseganju vseh ključnih ciljev
  - Zagotavljanje trajnosti
  - Izkušnje

LIFE OrnamentalIAS – Aktivnosti

- WP1 - Vodenje in koordinacija projekta
- WP2 - Alternative za okrasne invazivne tujerodne rastline
- WP3 - Nadgradnja sistema zgodnjega obveščanja in hitrega odzivanja (ZOHO) za invazivne tujerodne vrste na kmetijskih zemljiščih
- WP4 - Nadgradnja sistema zgodnjega obveščanja in hitrega odzivanja (ZOHO) za invazivne tujerodne vrste pri upravljanju z vodami
- WP5 - Varno in učinkovito ravnanje z vrtnimi odpadki
- WP6 - Izboljšanje stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov, pomembnih za EU
- WP7 - Projektno komuniciranje in diseminacija
- WP8 - Trajnost, replikacija in izkoriščanje rezultatov projekta
- WP9 - Monitoring in evalvacija

LIFE OrnamentalIAS – Finance

- Stroški dela:
  - Vsaka aktivnost razdelana na dan natančno + vodenje in administracija
- Stroški zunanjih izvajalcev – ocene na podlagi izkušenj, izračuni, predračuni …
  - Izvedba aktivnosti
  - Prevodi
  - Pogostitve
  - Prostor
  - Tisk
  - Javna naročila
- Stroški opreme
- Investicije

- Stroškovna učinkovitost – kriterij!

- Natančna obrazložitev stroškov
- Prenos v ustrezno tabelo

101107725

LIFE OrnamentalIAS – Drugi poudarki

- Medsektorsko delovanje
  - Varstvo narave
  - Kmetijstvo
  - Upravljanje voda
  - Ravnanje z odpadki
  - Gospodarstvo

- Čezmejno delovanje
  - Invazivke ne poznajo meja
  - SI – HR

- Povezovanje in nadgradnja z drugimi projekti (LIFE in drugimi)
  - LIFE Artemis
  - LIFE for Seeds
  - LIFE NarcIS
  - LIFE CONTRA Ailanthus …

101107725

LIFE OrnamentalIAS

Ime projekta

Prevention and management of adverse impact of ornamental invasive alien plant species on endangered habitat types and species of EU importance

Preprečevanje in obvladovanje negativnih vplivov okrasnih invazivnih tujerodnih vrst rastlin na ogrožene evropsko pomembne habitatne tipe in vrste

Prevencija i upravljanje štetnim utjecajem ukrasnih invazivnih stranih biljnih vrsta na ugrožene stanišne tipove i vrste od značaja za EU

Akronim: LIFE22-NAT-SI-LIFE LIFE OrnamentalIAS -101107725

Obdobje izvajanja: 1. oktober 2023 – 30. september 2029 (6 let)

Finančna vrednost: 7.860.114,05 €

Deleži sofinanciranja: 60 % (EU) + 20 % (SI/HR)

Rdeča nit projekta

Invazivne tujerodne rastline in okrasne rastline

Invazivne tujerodne vrste so ena od najpomembnejših groženj biodiverziteti, tudi gospodarstvu, prehranski varnosti in zdravju ljudi.
Med invazivnimi tujerodnimi rastlinami je zelo veliko okrasnih rastlin.

Glavna področja dela

- varstvo narave
- kmetijstvo
- upravljanje z vodami
- gojenje in uporaba okrasnih rastlin
- upravljanje z odpadki - ravnanje z zelenim odrezom

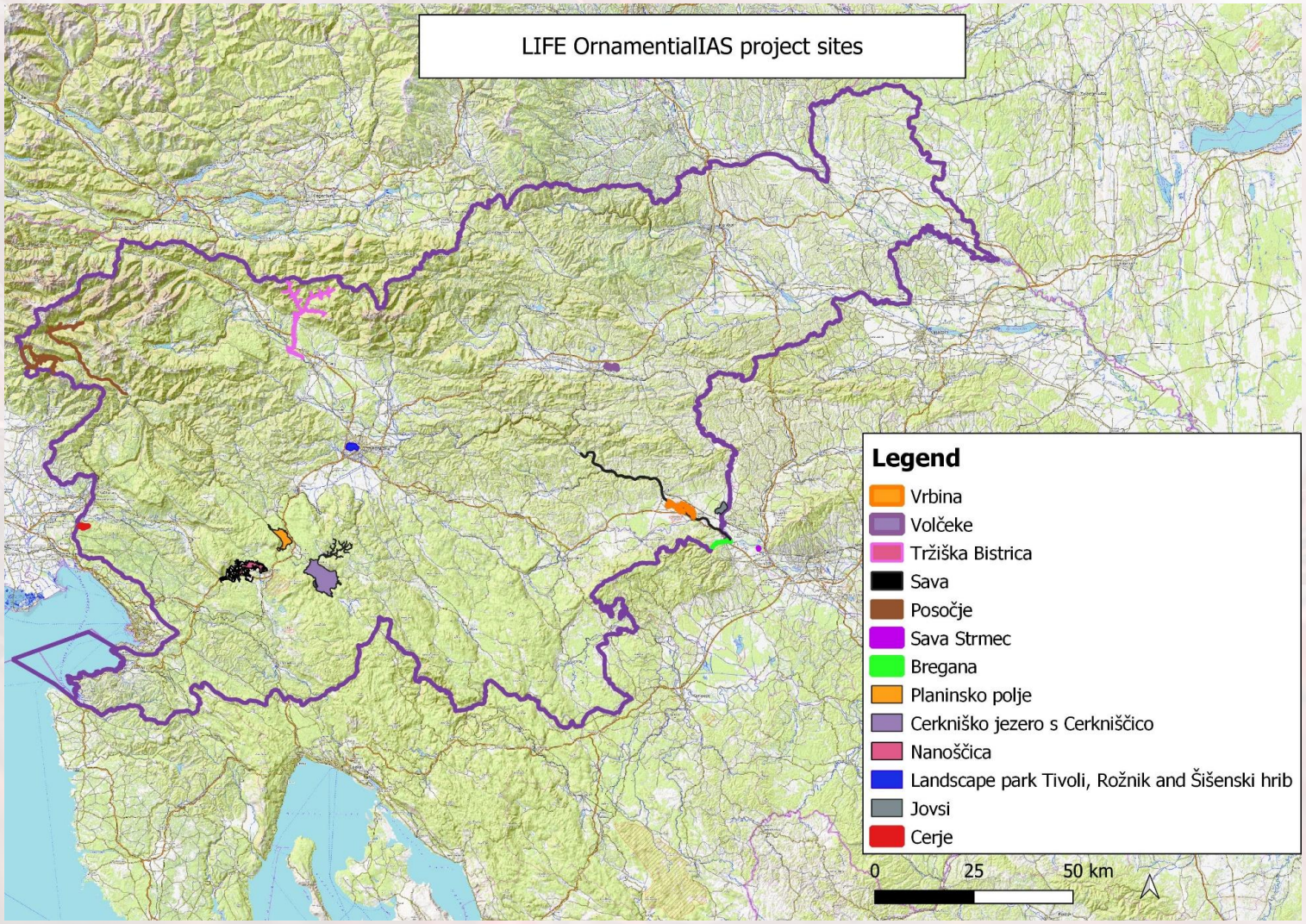

Projekta območja

13 projektnih območij

Z odstranjevanjem in izboljšanim upravljanjem z ITR bomo izboljšali stanje 17 habitatnih tipov in 7 vrst v interesu EU.

Invazivne tujerodne vrste, ki zadevajo Unijo in druge ITR, ki imajo negativne vplive na biotsko pestrost.

Širši prispevek projekta

LIFE OrnamentalIAS

Prispevek projekta k evropskim strategijam

- Uredba (EU) o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst ter obvladovanje dveh prednostnih poti vnosa ITV v Sloveniji in ene na Hrvaškem,
- Evropska Direktiva o habitatih,
- Strategija EU za biotsko raznovrstnost 2030,
- Evropski zeleni dogovor – Strategija od vil do vilic,
- Skupna kmetijska politika 2023 – 2027 …

Prenos znanj

- Mednarodna izmenjava znanj in regionalni pristop k reševanju problematike ITR.
- Prenos znanj na druge sektorje (gozdarstvo, infrastruktura …)

Sofinancira Evropska unija

LIFE22-NAT-SI-LIFE OrnamentalIAS – 101107725

NATURA 2000

Facebook

Instagram

Spletna stran

LIFE OrnamentalIAS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

ZRSVN

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VODE

Notranjski park

Arboretum VOLČJI POTOK

simbio

ZELENI PRSTEN

LIFE OrnamentalIAS

Sofinancira Evropska unija

LIFE22-NAT-SI-LIFE OrnamentalIAS – 101107725

NATURA 2000

Hvala za pozornost

„Ohranjajmo naravno
pestrost, okrasimo si življenje
#brez invazivk!“

Projekt LIFE22-NAT-SI-LIFE OrnamentalIAS – 101107725 je sofinanciran s strani EU programa LIFE, Ministrstva za okolje in prostor ter sredstev Fonda Republike Hrvaške za zaščito okolja in energetsko učinkovitost. Izraženi pogledi in mnenja so podana s strani avtorja in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali CINEA.
Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti organ, ki dodeli pomoč.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

ZRSVN

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
DIREKCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VODE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD CELJE

Notranjski park

Arboretum VOLČJI POTOK

RAZVOJNA AGENCIJA SORA d.o.o.

simbio v simbiozi z okoljem

ZELENI PRSTEN Zagrebačke županije